

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. M. TERŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungiečiai, kad jūsų garsingoji organizacija atsirasit tūkstantiniškai iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija teškačiausiai sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 21 63

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY. SO. BOSTON, MASS. VASARIO 22 d. (FEBR.) 1916 m.

Tautos Tarybos Nutarimai.

Klausime bloko su Sandariečiais.

Tautos Tarybos narių nuomonės pakeltame klausime apie bendrą veikimą su t. v. sandariečiais ir apie sumanytą suvažiavimą Brooklyne parodė šitą:

1) Visi Tautos Tarybos nariai norėtų, kad sandariečiai stotų į bendrą darbą su lietuvišiais katalikais.

2) Mažne visi T. T. nariai yra tos nuomonės, kad bendras veikimas išpradžių teturėtų būti politikoje dirvoje kovoje už Lietuvos politišką laisvę.

3) Pasekmingai tarties apie bloką tautininkų su katalikais galėtų iš tautininkų pusės tik ingaliotieji didžiųjų tautininkų organizacijų, k. a. S. L. A. ir T. M. D.

4) Koalicijos komisija, išrinktoji suvažiavime Philadelphiaje 30 sausio, neturi ingaliotimo nei S. L. A. nei T. M. D. Ta koalicijos komisija išrinkta liusiai suvažiavusiųjų tautininkų, neturėjusių tikrų ingaliotimų nuo tautiškių organizacijų, ypač nuo S. L. A. ir T. M. D.

5) Minėtoji Koalicijos Komisija negali daryti jokių nutarimų prie kurių turėtų pasikviesti didžiosios tautininkų organizacijos, nes tos organizacijos nėra davusios Koalicijai tam tikrų ingaliotimų. Tuotarpu Tautos Taryba turi ingaliotimą veikti politikos srityje vardu visų didžiųjų lietuvių katalikų organizacijų. Taigi ir pasitarimas Tautos Tarybos ingaliotinių su Koalicijos Komisija neturėtų tvirtų pasekmių, kadangi vienu ir kitu teisės nėra lygios.

6) Del išdėstytų priešasčių nutarta (mažne vienbalsiai) nesiųsti savo atstovų į Brooklyną suvažiavimą 22 vasario, o tik nusiųsti laišku Tautos Tarybos nuomonę tame dalyke, kartu išreiškiant pageidavimą, kad Am. L. Sandara pasistengtų padaryti intenciją į didžiausias tautininkų organizacijas: S. L. A. ir T. M. D., kad šios duotų reikalingus ingaliotimus Am. L. Sandarai, arba jos Koalicijos Komisijai tarties bloko reikalais su Tautos Taryba, arba kad stačiai išrinktų savo atstovus į Tautos Tarybą, prisilaikant jos konstitucijos.

7) Pagal Tautos Tarybos nustatytą susitarimą pamatų, organizacijos, turinčios įvairiose valstijose nemažiau kaip 1.000 narių, renka dviem metams po vieną atstovą į Tautos Tarybą, gi organizacijos, turinčios nemažiau, kaip 5.000 narių po du atstovus. Jeigu Am. L. Sandara taps pastovi organizacija, tai, žinoma, ir ji galės dalyvauti Tautos Taryboje viršian pamintomis sąlygomis.

8) Būtų pageidaujama, kad tuojau po abiejų Susivienijimų Seimų galėtų suvažiuoti arba ingaliotiniai nuo Tautos Tarybos ir tautininkų didžiųjų organizacijų, arba, dar geriau Naujoji ir pilnoji Tautos Taryba naujoje sąstatoje.

Tie nutarimai nusiųsti Am. L. T. Sandoros Koalicijos Komisijai p. J. O. Širvydo vardu į Brooklyną.

P. ŠIMKAUS ATSKAITA.

ATSKAITA INGALIOTINIO LIETUVIŲ DR. JOS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARĖS ŠELPTI.

(Nuo 1 d. rugsėjo 1915 m. iki 10 d. vasario 1916 m.)

Sv. Mikalojaus dra. Paterson'e (per kun. Švagždį) 50.00
Sv. Kazimiero parapijoje, Camden, N. Y. 38.95
Chester, Pa. 12.95
Per "Lietuvą" iš Rochesterio (surinkta Šimnickytes krikštynose) 61.85

J. Bėkeris iš Union City (per "Lietuvą") 5.00
William Wenol iš Wrighton, N. J. (per "Lietuvą") 27.00

B. Vaičiūks iš Racine (per "Lietuvą") 5.00
B. Kazanaukas iš Chicago (per "Lietuvą") 2.00

Argentinos lietuviai (prisiuntė F. Dombrova per "Lietuvą") 8.50
Ant. Singley (per "Lietuvą") 12.00

Rochester, N. Y. (prakalbose) 2.25
Niagara Falls, N. Y. (prakalbose) 215.15

Worcester, Mass. 48.40
New Britain, Conn. 242.37
Skrutulskis iš New Britain, Conn. 46.30

Union City, Conn. 50.00
Waterbury, Conn. 56.40
Manchester, N. Y. 555.15
Ansonia, Conn. 96.15
Iš viso \$1800.72

Važinėjant su prakalbonis pirmuoju maršrutu surinkta ir paskelbta 7560.79
Tai-gi nuo 1 d. birželio 1915 m. iki 10 d. vasario 1916 m. surinkta iš viso \$9361.51

Atstovo kelionės ir kitokios išlaidos (nuo 1 d. birželio 1915, iki 10 d. vasario 1916) 821.00

Pasiliko rengėjų rankose (Lawrence, Chicago, Worcester, Ansonia) 724.51
Likosi Tautos Fondo skryniuose \$5.600.00

Pasiųsta Lietuvių Draugijai \$2216.00
3750 rub. (1228 doleriai ir 12 centų), ką pasiųsta inžinieriaus Naruševičiaus vardu, jau gauta ir "Lietuvių Balsas" 18 numerįje pakviutuota. Kada ateis pakvitavimas kitų — Amerikos lietuvių visuomenei pranešiu.

Apie anuos \$5.600.00 ir \$724.51 teiks pranešti Tautos Fondas iš Lawrence, Mass., Chicago, Ill., Worcesterio, Mass., ir Ansonia, Conn., veikėjai, rengusieji man prakalbas, priėmusieji pinigų. Lietuvių Draugijos ingaliotinis ST. ŠIMKUS.

KAIZERIO SUNUS KAZOKŲ UGNYJE.

Petrogradas. — Princas Oskaras, kaizerio sūnus lankėsi vakariname fronte ir buvo ties Smurgainiais. Bejo dinėdamas susitiko su kazokais ir buvo susišaudymas. Princas ir keletas jo oficerių buvo sužeisti. Intužes princas liepė bombarduoti rusus ir vokiečiai bombardavo per dvi valandas.

ELIZABETH, N. J. — Kar-penterių unija nubalsavo reikalauti dienų \$4.50. Dabar gauna \$4.00.

VOKIETIJA NORI TAIKYTI.

Londonas. — Gandai apie taiką nesiliauja. Sako, kad Vokietija intempusi jėgas iki paskutiniųjų ir kovojanti tiek su badu ir tiek su galingais priešais, siūlė taiką Francijai skyrimui nuo kitų. Pasiūlymas buvo atmetas. Kalbama, kad Vokietijos ypatingi pasiuntiniai lankėsi pas visus savo priešus taikos reikalui.

Francijai buvo pasiūlyta taika per pereinamą dvi savaites. Francija atsakė, jog skyrimui jokiū būdu nesitaikys, o kai ateis taikimosi laikas, tai reikalas Alzacijos ir Lotaringijos sugražinimo.

Vokietijos visuomenės veikėjai daugiau darbuojasi dėl taikos, negu valdžia.

Vokietijos ekonominis padėjimas yra kur kas blogesnis, negu karinis.

Vokietija dar kartą pasiūlysianti Francijai taiką su aštuonių pagrumojimu, kad jei nepriims taikos, tai pradės bausių veikimą prieš Franciją.

Francijos valdžia ramina gyventojus ir sako nebijoti vokiečių grumojimų. Dabar francuzų upas ypač pakilo puolus Erzerumui.

ANGLIJA APIE TAİKĄ.

Neužligo Anglijos parlamente busią svarstoma taikos reikalai. Bet tuo pat tarpu neperstoja savo karinių veikimų. Ypač stropiai darbuojasi laivynas. Anglijos laivynas budriai saugoją Šiaurinę jūrą, nes vokiečių laivynas nežūrint į kelių didžiųjų laivų netekimą dar labai galingas.

Anglija varo savo prisi-rėngimo darbą energiška ypač, kad padrąsytį kitus savo talkininkus.

RIAUSES TURKIJOJ.

Rymas. — Atėjo žinių, jog Turkijos sostinėje ištiko riaušį. Pereitą ketvergą minios darė gatvėse demonstracijas ir šaukė prieš karę ir jaunatursius.

Vokiečių policinai vaikė demonstrantus. Vokiečių kariuomenė saugoją sultano rūmus ir ministerijos ofisus.

Riaušį taip-gi buvė kituose miestuose Smirnoj ir Beirute.

SUJUDINO BULGARIJĄ.

Londonas. — Puolimas Turkijos tvirtovės Erzerumo padarė didelį įspūdį ir bulgarus. Bulgarijos caras, išgirdęs apie Erzerumo puolimą, tuoj iš Austrijos sostinės išpyškėjo namo. Pirmą turką buvo besisjungia su bulgarais apgynime Dunojaus, Juodųjų jurių ir Egejos pakrančių, bet dabar atsiskakė tą daryti.

LAIŠKAI TABOKOJ.

Rotterdam. — Ligšiol iš Amerikos į Holandiją tabokos gabenimas nebuvo trukdomas. Tai susekta tarp tabokos lapų besą laišku siunčiamų į Vokietiją. Taip-gi besą tarp tabokos vokiškos literatūros.

Charlestown, W. Va. — Mažesniųjų krautuvų klerkos susitvėrė uniją.

Londonas. — Anglijos ministerijos nariai parlamente pripažino, jog didelę klaidą Anglija padarė nepasirūpinus

prieš karę įsitaisyti oro laivyną. Vokietija tame svarbia-m dalyke labai pralenkus Angliją.

ST. LOUIS, MO. — Draiverių unija išsuderėjo pagerinimą iš savo darbdavių. Algos pakeltos ant \$1.00 savaitėje.

LAWRENCE, KAN. — Prie statomojo čia milžiniško tilto darbininkams vietoj 10 valandų įvesta 8 val. darbo dienų.

KAIP MŪSKAS ČIELĄ PULKĄ PRARIJO.

Šioje bausioje karėje, kurioje įvelta milijonai žmonių, kurioje pasigaunama ir panaudojama visokie mokslo išradimai, ištinca daugybės stebėtinų dalykų.

Tarp tokių stebėtinų dalykų buvo atsitikimas ant pusiausio Gallipoli prie Dardanelių, kuomet per tą pertaką anglai norėjo prasimušti. Atsitiko ten taip, kad miškas prarijo čielą Anglijos pulką iš 260 narsiausių kareivių ir jokio pėdženklio neliko. Tas nuotikis tai didžiausia šios karės paslaptys.

Buvo taip: Rugsėčio 12 d. pereitų metų buvo tam pulkui įsakyta užimti Anafarta mišką. Pulką vedė kap. Wm. Beck. Smarkūs karaliaus Jurgio kareiviai puolė atakon. Nubėgo į Anafarta sodžių. Turkų kulkos vaidžiai bausio arba. Bet drąsūs kareiviai nepasėjo ir dūmė miškan. Suburbėjo į mišką ir ten žuvo ir žuvo ant amžių. Ligšiol nerasta nei lavono nei ginklų, nieko. Lyg miškas juos būt prarijęs. Rasta tik kapitonu pinigine mašnelė.

Ligšiol jokios žinėlės neatėjo apie jų likimą. Amerikos ambasadorius Konstantinopolje teiravosi pas turkijos valdžią ir nieko nesužinojo.

Tie dingusieji kareiviai buvo artimiausieji Anglijos karaliai kareiviai. Jie dirbo jo dvare ir karaliaus žinojo visų jų vardus ir gerai asmeniškai pažinojo.

Ottawa, Can. — Kanados valdžia kariniams reikalams turėsianti paskirti \$250 milijonus.

Syracuse, N. Y. — Apie 400 molderių pagerino savo buvį. Iškėlavo iš liejyklos kompanijos, kad pakeltų algą ant 35 c. dienų. Tai dabar jie gaus \$3.75 dienų. Už virš-laikį laikas ir pusė, šventadieniais dviguba alga.

Philadelphia, Pa. — Cramps, garlaivių dirbimo kompanija, liuosu noru pakėlė algas ant 10 nuos. Samdo 5.000 darbininkų. Su šiuo paskelbimu A. F. of L. apreiškė, jog pralėdė kovą, kad įvesti 8 val. darbo dieną visose garlaivių dirbtuvėse palei Atlantiką.

LONDONAS — Anglijos valdžios skola dabar trigubai didesnė, negu buvo prieš karę. Vokietijos karinės išlaidos veik tokios pat, kaip Anglijos. Francijos valdžios skola del karės pasidvigubino.

Bucharestas. — Rumunijos lakunai nutėmijo, kad jos parubežyje esą 50,000 vokiečių ir bulgarų kareivių.

VAROSI AFRIKOJ.

Londonas. — Anglijos kariuomenė veikianti prieš vokiečių kolonijas Afrikoj, varosi pirmyn. Anglai atakavo vokiečius ant Salaita kalno ir rado juosius ten gerai apsidrūtinusius. Anglai susirėmimo užmuštai ir sužeistais neteko 172 kareivių.

Portsmouth, Ohio. — Bravarų darbininkai iškovoją padidytį algas. Pakėlė \$2 savaitėje. Tai įvyko po pasitarimų tarp darbdavių ir darbininkų.

Mexia, Tex. — Teatre buvo ištikęs gaisras. Ugnyje žuvo 9, apie 20 sužeista.

Peru, Ind. — Susiorganizavo ir sutvėrė uniją geležies dirbtuvių darbininkai.

CHICAGO, ILL. — Prez Wilson rašė asmenišką laišką A. A. Sprague, pirm. Raudonojo Kryžiaus Chicago kuo-pios. Ragino, kad Amerikos Raudonasis Kryžius būtų taip dabar sutarkytas, kaip kareivartinantis.

LONDONAS. — Puolant Turkijos tvirtovė Erzerumui, didžios turkų armijos dalys bandė pabėgti. Bet rusai pavijo ir sugaudė apie 20,000 turkų.

WESTBROOK, ME. — S. D. Warren popieros kompanija pakėlė algas ant 5 nuos. Joj dirba 1,000 darbininkų.

BAROVIČIAI.

Novgorodo gub., lapkričio 16 d. prasidėjo mokslas Panevėžio realinėje mokykloje. Moksleivių lietuvių čia yra 14, tai visi atvažiavę iš Voronežo, kurie ten pirmiaus mokinosi ir gyveno lietuvių bendrabutyje. Dabar gi apsigyveno visi bendrabutyje, Tatjanos Komiteto lietuvių moksleivių lenkų. Laidymas gana geras ir greit viskas aprūpinama. Mokykloje vietos dar yra, (atsidarė tik V, VI ir VII klasės, netrukus atsidarys IV,) moksleiviams panevėžiečiams vertėtų pasinaudoti proga sugrįžti į savo mokyklą. Tikybos lekcijos irgi yra, neseniai atvažiavo kap. kun. Sultė. Tik bėda, kad nėra nei vieno tikybos vadovėlio lietuvių kalba. Ateina vienas egzempliorius "Liet. Balsas," kuris kiekvieną kartą laukiamas ir skaitomas su nekantrybe, tai vienintelis šaltinis, iš kur galima sužinoti apie gyvenimą ir veikimą po visus Rusus išsiblaškiusių lietuvių.

KARĖS BELAISVIAI.

Mietų Sąjungos Karės belaisvių Petrapilio Skyriaus posėdyje buvo kalbama apie Skyriaus darbus. Maskvos komiteto igaliotinis ir žmogus, kuris darbuos Stokholme Rusų Komitete, pranešė, kad Rusijos karės belaisvių gyvenimas Vokietijoje ir Austrijoje esąs labai sunkus: trūksta valgio, drabužio, barakai į-taisyti, išgalėjusios ligos.

Tiktai didelis visuomenės atsidėjimas ir valstybių gali palengvinti jų sunkų padėjimą. Kiek jau žinoma, dabar jau aišku, kad ankos bus tikrai įduotos kam reikiant.

VITEBSKAS.

Dabar Vitebske išlipdyti latvių "Dzimitinės" komiteto skelbimai. Jais kviečiami visi pabėgėliai-gyvenantieji miestuose ir jo apylinkėse ir įt-važiavusieji — komitetan įsirašytų. Taip-pat pabėgėliais prašome kreipties komitetan visokiais reikalais ir žadama jiems visu kuo padėti. Ap-skritai, šis latvių komitetas, kaip vietos lenkų ir žydų, plačiai skelbiasi ir nesibijo viešumo. Vitebske, kaip patyriau gyvendamas čia tris mėnesius, yra ytin daug pabėgėlių lietuvių; jų čia bus dar daugiau, negu lenkų. Kad ir Vitebske esama lietuvių komiteto pabėgėliams šelpti, sužinojau tik iš "Liet. Balsas." Vienok kiek teiravausi, kur tas komitetas esąs, taip ir nepasisekė jo adresu sužinoti. Skaitau ir vietos laikraščius, kuriuose dažnai esti žinių apie latvių, lenkų ir žydų komitetų darbus, bet apie lietuvių nėra nė žodelio. Lenkai savo pabėgėlių darbą uoliai dirba per vietos katalikų bažnyčias. Pa-žįstu čia ir kelis Rygos lietuvių visuomenės veikėjus, kurie, rasit, galėtų prisidėti prie to komiteto darbo, bet ir jie ligšiol nežino, kur jis esąs ir kaip darbuojasis.

Katalikai turi Vitebske dvi didelius mūro bažnyčias — Šv. Antano ir šv. Barboros. Pastarosios klebonas kun. Rudis lietuvis. Buvau vienoje ir ant-roje. Abi sekmadieniais taip pilnos, kad žmonės net spaus-tė susispaudę. Visos pamaldos ir giedojimai vien lenkiškai. Ir tik šv. Barboros bažnyčioje girdėjau esąs įvestas po visko lietuviškas pamokslėlis. Žinoma, lietuviai negali būti patenkinti tokia bažnyčios tvarka; mūsų, tautiečių dvasios reikalai turi būti taip-pat aprūpinti, kaip lenkų:

Ne vien pabėgėlių lietuvių čia daug, bet daug ir kareivių lietuvių. Tik vienoje 800 kareivių komandoje yra 400 su viršum lietuvių. Tokiai, kaip dabar, tvarkai bažnyčioje esant, lietuviai ir nelabai terangūs vaikščioti bažnyčion. Man rodosi, kad kur, o Vitebsko bažnyčiose pirmą vietą turėtų turėti lietuviai, ne lenkai.

"Liet. Balsas."

ANGLŲ LAIMĖJIMAS AFRIKOJ.

LONDONAS. — Anglijos valdžia paskelbė didžią žinią iš Afrikos. Būtent Vokietijos Afrikos kolonija Kamerun jau visa pateko į anglų rankas. Paskutinė vokiečių tvirtovė Mora pateko anglams. Anglai išpėšė iš Vokietijos 191.130 kv. mylių žemės plotą, kur gyvena 2.540.000 negrų ir 2.000 baltų.

UŽPUOLIMAS ANT ANGLIJOS.

Londonas. — Keturi vokiečių orlaiviai bombardavo Anglijos pakraštį. Užmušta du vyru, vienas vaikas ir sužeistas vienas jurininkas. Iš viso numetė 17 bausių bombų. Viena bomba krito šale bažnyčios, kuomet joj buo giedama "Te Deum." Bombos skeveldai išpyškino bažnyčios langus.

CHARLESTON, W. VA. — Virėjai ir veiteriai sutvėrė uniją.

PARYŽIUS. — Iš Bucharesto atėjo žinia, kad vokiečių valdžia varo lauk iš Serbijos Amerikos Raudonąjį Kryžį.

LONDONAS. — Bulgarių žvalgai buvo perėję Graikijos rubežių ir buvo susitikę su graikų žvalgais. Ištiko susišaudymas. Bulgarijai buvo nuvityti. Paliko du užmuštą žvalgu. Vienas graikas buvo sužeistas.

ARCHANGELSKAS.

Šiame mieste vis daugiau ir daugiau randasi lietuvių katalikų. Vietinis kunigas klebonas lenkas, nemoka lietuviškai ir todėl negali aprūpinti lietuvių dvasios reikalų. Jis pranešė iš sakyklos, kad lietuviai susirašytų, kad jis, žinodamas jų skaičių, galėtų prašyti kunigo, mokančio lietuviškai, kurs galėtų aprūpinti lietuvių dvasios reikalus. Bet, deja, lietuviai visai nesima vykdyti šio reikalo, nors praėjo jau nemaža brangaus laiko.

"Liet. Balsas."

Jau išėjo pirmas numeris "MUZIKA"

ITALPA:
NUO REDAKCIJOS. ŠIS-TAS APIE DAILE. MŪSŲ CHORAI. DAINA IR GYVENIMAS. MUZIKOS TEORIJA. APIE VEDIMĄ CHORO. MŪSŲ BAŽNYTINĖ MUZIKA.
DAINOS:
MĖS PADAINUOSIM 4 mišr. balsams. BEAUSTANTI AUŠRELE 4 mišr. bal. VAI BROLI, BROLI vyrų chorui. OI MOČIUT MOTINĖLE duetas.
GIESMĖS:
PULKIM ANT KELIŲ ir DIEVAS MŪSŲ APGYNEJAS. PIRMOJI NELAIME pianui solo.
Atskiras numeris 40c. Metams \$3.00; pusei m. \$1.50.
Adresuokite:
"MUZIKA,"
P. O. BOX 172, BROOKLYN, N. Y.
"MUZIKOS" Redakcijos adresas:
3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.

"DARBININKAS"

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiui " " " \$1.50
Atskiras numeris 3c.

Laiškus, korespondencijas pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application

Address all communications to

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Auginkime savo susivienijimą.

Kurie skaitė, ką buvome rašę apie susivienijimą perituose "Darbininko" numeruose, jau galėjo padaryti škvadą, kad mūsų Susiv. L. R. K. Am. yra didžiausia ir stipriausi tvirtovė netikėtai Amerikoje lietuvių išvių, bet beveik galima sakyti ir visos tautos. Juk ir mūsų tėvynė-Lietuva ligšiol neturėjo tokios tvirtos finansinės ir skaitlingos nariams organizacijos.

Bet vis tai dar pradžia tik-tai. Kaip dabar stovime, mes dar negalime jokių didelių sumanymų daryti, nei remti. Nei mes galėtume ateivystės klausimo risti, nei seneliams prieglaudų steigti, nei žymiai prisidėti prie Lietuvos atbudavimo ir jos kultūros kėlimo. Kad visa tai pasiekime, mums reikia savo organizaciją taip išauginti, kad netik visi lietuviai, bet ir visos kitos tautos apie ją žinotų, kad kiekvienas doras lietuvis ją didžiuliuoju, kad kiekvienas mūsų paklydėlis cikiškas norom nenorom jaustų prieš jos pagarbą. Juk jeigu tik visi sukrutume uoliai pasidarbauti, tai mūsų susivienijimas per keletą metų galėtų turėti dešimtį kartų daugiau turto ir narių, negu dabar turi.

MOKSLEIVIUOSE VILTIŠ.

"Drango" 5-ame No. skaitome štai kokį centro Valdybos nutarimą:

17. Reikale praplatinimo susivienijimo, nutarta susiešinti su moksleiviais, kuriems manoma, prankiausiai tikėtų užsiimti agitacija; mokėti jiems dovanas už prirašymą narių tokiomis išlygomis, kokios buvo paskelbtos pabaigoje 1915 metų višioms pasidarbavusiems prirašymėse naujų narių.

Mūsų nuomone, Centro Valdyba atitiko tikrausį kelį išplatinti susivienijimą, kada nutarė kreipties tuo reikalu į moksleivius. Juk mes čia turime, aciu Dievui visą armiją gabių ir veiklių moksleivių. Juk vienas tik L. R. K. Moks. susivienijimas priskaito narių bene apie 200. Žinoma, ne visi jie galės būti gerais agitatoriais. Bet jeigu iš tų 200, bent 4-ta dalis panorėtų eiti į tą darbą, tai per vienus metus mūsų organizacijoje pribūhtų bent 100 naujų kuopų. Dabnr tėra 190.

Moksleiviams čia būtų puiki proga padirbėti savo tautos labui. Jie galėtų būti tikri, kad jie dirba prakilių ir svarbu darbą. Žinoma, reikėtų daug pasišventimo, bet bent kelionės lėšos vis delto apsimokėtų iš tų skiriamų premijų.

KAIP GERIAU BŪTŲ TĄ DARBĄ SUTVARKYTI?

Pirmiausia, mūsų nuomone, tuo reikalu turėtų pasirūpinti Moksleivių Susivienijimo Valdyba. Ji turėtų susižinti su Moks. Sus. kuopo-

mis, kurios praneštų, kiek ir kurie jų kuopos nariai apsiima vasarą pasidarbauti. Tada valdyba parūpintų jiems Susiv. Konstitucijas, mokesnių lentelių, aplikacijų ir daugybę literatūros, iš kurios jie turėtų apsažinti su organizacijos dvasia ir reikalais. Juk negalima apaštalausti to, ko pats gerai nežina.

Vienkart Susiv. Moks. Valdyba galėtų sužinoti, kokioje valstijoje ar apylinkėje beveik tik kiekvienas moksleivis pasidarbauti. Surinkusi tas žinias, valdyba, susižinojusi su Susiv. Centro Raštininku išdirbtų visą veikimo planą, kuris per vasarą turėtų būti išpildytas.

Tame darbe moksleiviams turėtų padėti mūsų įstaigos: redakcijos, organizacijos ir tt. Ypač ji didelę pagalbą galėtų suteikti gerb. kun. klebonai, priimdami moksleivius į savo šiltą globą, nukreipdami, kur reikia, jų žingsnius, —nes juk, tiesą pasakius, kun. klebonai geriausiai žino, kokiose kolonijose dar nėra mūsų Susiv. kuopų ir kur jas reikėtų steigti.

Tai-gi gal Moksleivių Susiv. Valdybai reikėtų susižinti išanksto ir su gerb. kun. klebonais. Iš žinių, gautų nuo gerb. kun. klebonų, galima būtų lengvai sudaryti visą veikimo planą.

Be to dar būtų svarbu, kad šita visą reikalą mūsų gerb. moksleiviai plačiai išgvildentų savo organe "Moksleivys".

Dar viena didelę naudą matome iš to pasidarbavimo. Visi tie jauni agitatoriai ir organizatoriai su laiku bus geriausi susivienijimo vedėjai, nes bedirbdami įsigilins į organizacijos reikalus ir ilgainiui galės būti sumaningi tos organizacijos reikalų vedėjai. Ilgas metus mūsų Susivienijimas snuduriavo ypač del to priežasties, kad maža tetrėdų savo tarpe apšviestiesnių narių, gerų kalbėtojų ir organizatorių. Tos Jaunos moksleivių pajegos, jeigu tik įsikvėsi į tą darbą, ilgainiui atgaivins visas kuopas ir iškels organizaciją į jai prideramas augštumas.

KAIP-GI SU MOTERIMIS?

Kada lietuvis katalikės moterys ir merginos steigė savo Sąjungą, kai-kurie vyrai buvo priešingi, kam jos įveda pašalpinį ir pomirtinį skyrių. Girdi, tai skaldymas pajėgų, tai silpnimas Susivienijimo L. R. K. Am. Šiandien, tečiau, aciu Dievui, jau kitaip žiūrime. Viena, kad didžiulia moterų ir rašydamosios į savo sąjungą galėtų likti ir susivienijimo narėmis; antra-lai Susivienijimas suorganizuoją tik visus vyrus ir tai narių galės turėti šimtus tūkstančių. Moterys-gi turi net daugiau priežasčių norėti auginti kapitalą savo Sąjungoje, negu vyrai savo Susivienijime. Jeigu vyrams Susivienijimas yra tvirtovė dvejopu žvilgsniu: kaip lietuviams ir kaip

katalikams—tai moterims prisideda dar ir trečias motyvas: joms sąjunga brangi ir kaip lietuviams, ir kaip katalikams, ir kaip moterims. Juk kol mūsų moterys ir merginos mažai tesirodė viešame gyvenime, kol jos buvo žeminamos ir kol pačios save žemino per tamsumą — naminiame, šeimininiame gyvenime — patol mūsų visuomenė, mūsų tauta tik pusę savo pajėgų darbe tevartojo. Dabar štai mobilizuojasi antra pusė—ir aciu Dievui. Iš to bus daug naudos ir visuomenei, ir tautai, ir Bažnyčiai.

Tečiau be savo kapitalo, be stipro finansinio pamato moterys negalės pasekmingai nei savo seserų iš miego būdinti, nei apšviotos žymiai skleisti, nei rūpintis ateityje svarbių įstaigų steigimu.

Tad pripažinkime aiškiai moterims teisę ir net priedermę drausti savo sveikatą ir gyvybę visų—pirma savo Sąjungoje.

Moksleivių Susivienijime nemaža gabių merginų. Jos ateinančią vasarą galėtų pasidarbauti išauginimui Moterų Sąjungos. Juk ateityje ir joms Moterų Sąjunga bus geriausia dirva darbuoties. Tad reikia ruošties į tai išanksto.

ŠALIN MELAGIAI KORESPONDENTAI.

Tarp daugelio liūdnu apsi-reiškimų mūsų visuomenėje—vienas ypač labai atsižymi-tai privisimas visuose užkampiuose melagių korespondentų. Tai tikri plunksnos banditai. Kaip tamsus girtuoklis Amerikos laisvę supranta ir vartoja visų—pirma prie salinū baro, taip tamsus juodadušis korespondentas, savo "mokslą" išvadžioti raides sunaudoja visųpirma juodimui, šmeižimui gražaus veikimo ir ypač nepatinkamų asmenų. Čia netiek kalti tie nelaimingi tamsuoliai— korespondentai, kiek redakcijos, kurios juos auklėja ir remia. Savo laikraščių redakcijų padrasinti, jie visą beveik savo gyvenimo tikslą bemačo šmeižime su plunksnos pagelba. Jie stovi ant sargybos supuvimo ir ištvirkimo, iškėlę savo tamsų kardą — plunksną prieš kiekvieną, kurs pasikėsytų blogumams gydyti, ar tikrąją šviesą skleisti. Jiems inkaltas galvon Voltaire'o paskelbtas dogmatas: Šmeižti, meluoti, kad tik kas nors iš to pasilikytų. Ir jie tik tyko, išsišiepę, dantis grieždami, bene pasitaikins kur proga pamatyti ant estrados kunigą, ar šiaip kataliką kalbėtoją—kad paskui galėtų į apdrėbti pūrvais. Juk jie žino, kad jų redakcijose tu purvų laukte-laukia tarsi brangiausių perlų.

Štai pavyzdys. Nesenai kun. F. K. Ištruko vienai dienai iš Bostono gavęs pakvietimą pakalbėti Fitchburge ir Gardner'je. Fitchburgh'e kalbėjo 4 val. po pietų, Gardner'je — 3 val. vakare. Tos dvi jo prakalbos davė darbo mažiausiai keliolikai juoduųjų korespondentų, kurie prie tos gražios progos visuose bedieviškuose laikraščiuose, nuo "Ateities" pradant ir baigiant "Keleivių" indėjo savo liguistos fatazijos ir iškreiptos lielos vaisius. Į kun. Kemėšio lūpas buvo indėti nebūti pasikalbėjimai, prikišta jam tokie pasakymai, kurie niekuomet jo nebuvo ištarti, net nei per mintį nebuvo parėję (k. a. kad kun. Kemėšis niekines visas darbininkų unijas; ištikruvį gi kun. Kemėšis kaip tik faktais ir skaitlinėmis prirodinėjo, jog darbininkų unijose—jū luomo ateitis) pagaliau tie visi prasimanimai pamarginti gatviniais koliojimaiis.

Klausimas, kas turėtų prieš panašius apsi-reiškimus reaguoti. Negi užpultasis, kurs juk negali nei paspėti aiškinties po kiekvieno juodadušio korespondencijos ir į visą laikraščiu plejadą siuntinėti savo pasiteisinimus. Pirmoji priedermė būtų laikraščiu redakcijų nepriimti, ne-

spauzdinti panašių korespondencijų. Bet kadangi daugelis laikraščiu panašiais šmeižtais ir teminta — tai lieka reaguoti į tai pačiai vietiniai visuomenė, kuri turėtų netik savo vietinius šmeižikus prie gėdos stulpo kalti, darydami protesto mitingus, išrodydami vietiniai visuomeniniai jų šmeižtus—bet taip—pat imti į nagą ir pačias redakcijas, reikalaujant, kad jos panašių korespondencijų nepaltintų ir kad savo laikraštį švarintų.

Panašūs korespondentai, jeigu prieš juos visuomenė neims stipriai reaguoti, liete užlies ilgainiui sau prielankius laikraščius ir savo nuodais užkrės daugelį jų skaitytojų. Be to tokios korespondencijos dažnai turi tą pasekmę, kad daro didelę skriaudą visuomenei, sutrukdydamos gerus darbus ir užmanymus.

Štai kad ir šitame atsitikime. Gardner'je po prakalbų vienas socialistų atstovas labai rimtoje ir mandagioje formoje padavė sumanymą padaryti Gardner'je diskusijas apie socializmą ir kvietė kun. Kemėšį jose dalyvauti. Be to vietinės kooperacijos draugijos valdyba kvietė kun. Kemėšį kada nors atvykti pakalbėti apie kooperacijos dalykus. Kun. Kemėšis ir vieniems ir kitiems pasidavė. Bet štai tuoj po to visuose socialistų laikraščiuose ir "Ateityje" tilpsta šmeižiančios neteisingos korespondencijos iš Gardner'io. Kun. Kemėšis nebegali savo pasižadėjimų išpildyti patol, pakol vietinė visuomenė neištars viešai savo pasmerkimo anų korespondencijų. Daugelis skaičiuojų tas korespondencijas galėjo jomis patikėti, ingyti negerą nuomonę ir negerus jausmus ir į juos po to kalbėti tam apjuodintam žmogui, ir ypač su jais bendrai risti kokį klausimą, tiesiai negalimas būtų dalykas. Be to jeigu kvietusieji į tai prakalbas ir diskusijas, nereaguos prieš tas neteisingas korespondencijas—tu pat jė lyg pritaris joms lyg padrasins juos elgties panašiu būdu ir toliaus.

Laikas pradėti kovoti su piktu, kurs jau gan giliai yra įleides šaknis lietuvių tarpan. Laikas pradėti mokinti teisingumo ir gėdos mūsų tuos plunksnagraužas, laikas pradėti šveisti juodą jų veidą. Turime priėiti prie to, kad melagių korespondentas nedrįstų pasirodyti viešose vietose ir žmogui į akis pažvelgti, kad visuomenės opinija griežtai pasmerktų kiekvieną tokį melagių, kad taip-pat redakcijos neišdrįs dėti panašių šmeižtų, bijodamos stipraus pasmerkimo iš pusės vietinės visuomenės.

DELEI KUN. F. KEMĖŠIO BYLOS SU F. BAGOČIUM.

Kun. F. Kemėšis gavo iš F. Bagočiaus laišką, kuriame jįsai tikrina, jog 30 sausio šių m. Rumford'e kalbėdamas jįsai kun. Kemėšio visai nešmeižėsi. Tarp kitų dalykų tame laiške rašoma: Pralkalbose sakytose 30 d. sausio, šių metų, Rumford, Me., ai kunigo F. Kemėšiaus vardo neminėju visai, ir jokių biauurių dalykų neprimėčiau. Manau, kad Tamstos informuotojas yra padaręs klaidą.....

Man labai gaila, kad kokie mano išsireiškimai būtų privertę bent kokiu nors būdu manyti Tamstą jog Tamstą būčiau šmeižęs, taippat gaila jei Tamstos draugai taip suprato, arba jei iš to visko Tamsta turėtoj kokį nesmagumą arba susirūpinimą, vienok užtikrinu Tamstą, jog nieko panašaus tiečia nenorėjau padaryti. Žinoma, kartais ir netyčia išsprūdęs žodelis, padaro teščiau nemažą blėdį. Kun. F. Kemėšis dviejų patikimų asmenų laiškais iš Rumford, Me. buvo informuotas apie aną šmeižtą. Jie savo laiškuose tikrino, kad šimtai žmonių tą šmeižtą, prieš kun. K. atkreip-

tą, vienodai išgirdę ir suprātę ir reikale visi apsiima paliudyti. Todėl teisybės delei p. F. Bagočius turėtų kokiuo nors būdu paaiškinti Rumfordo lietuviams tai, ką jįsai aiškina dabar savo laiške, rašytame kun. F. Kemėšiui.

LIETUVIŲ DOMAI.

Man teko draugauti su vienu vengru. Jo vardas A. Menhai, naranijos pirmininkas ir zakristijonas. Tai jįsai pasakojo šitaip. Jų parapija išrinko 12 merginų ir išdavė tam tikrus paliudijimus, kad joms patikėtų ką pasakys. Ir jos ėjo aukų rinkdamos po koznus namus neskiriant jokios tautos. Ir surinko va kiek — 3000 dolerių.

Tai gi tą gražų dalyką paskelbiu plačiai katalikų visuomenei.

Šioje šalyje, Amerikoje, ir mes galime panašiai pasidarbauti — kožnoj parapijoje išrinkti keletą merginų ir jos labai puikų dalyką atlikti. K. R.

Seranton, Pa.

Lietuvos Kraštas.

Anksti rytą jau prašvito Saulelė graži. Kyla žmonės, darbo imas Didi ir maži.

Puikus rytas nematytas, Baltuoja rasa, Geltonplaukė lietuvaitei Vaikščioja basa.

Girios ošia, žaidžia, lošia Lapai ant šakų. Neša velka kaip ir talka Skurdės ant takų.

Slanko voras apie tvoras Del savo naudos, Tinklą pina o gamina Del musės galvos.

Vanduo plaukia, užia kriokia Upių platumoj Žuvis blizga, kruta visga Srovų gilumoje.

Paukščiai gieda, skraido, rieda Ant medžių šakų. Naktį tyli, ilsėt myli Prie savo vaikų.

Bitis skraido, žieduos braido Medų rinkdama. Vargsta kruta, kiek tik drūta, Korius dirbdama.

Piemenėliai mažuolėliai Gano ant laukų Prie miškėlio už upelio Bandas gyvulių.

Artojėliai vargdienėliai, Laukus ardami, Vagą varo, juokus daro Susitardami.

Mintys mano nesumano Kas tai sugalvos, Kaip yr' meilu, gražu dailu Šalyj Lietuvos.

U. Gurklūtė

NEW YORK. — Belgijos finansų ministeris Van de Vyvere, kurs viešėjo 2 savaiti Amerikoje, o dabar išvažiavo į Londoną, paskelbė, jog Amerika Belgijos gelbėjimui jau suaukojo pusaštunto milijono grynais pinigais. O algomų jū yra 2500. Streikinkų komitetas ir kompanijos atstovai turėjo pasitarimą. Streikinkai reikalauja algos pakėlimo ant 5c. valandoje. Kompanija pasiūlė 2c.

ANSONIA. — American Brass kompanija atsisakė išpildyti svarbiuosius darbininkų reikalavimus. Darbininkai dabar streikuoja. Išviso jų yra 2500. Streikinkų komitetas ir kompanijos atstovai turėjo pasitarimą. Streikinkai reikalauja algos pakėlimo ant 5c. valandoje. Kompanija pasiūlė 2c.

NEWPORT, N. H. — Mirš Patrick Herrick. Jis buvo laikraščio "The Pilot" emėju per 60 metų. "The Pilot" yra Bostono arkidiecezijos organas.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

WORCESTER, MASS.

Viskas kitaip čionai svajos.

Keletas metų atgal worcesteriečiai vieni miegojo, antri ciciukėjo, tretii marinavo, josi svaigaluose. Apie kokį nors dvasišką kilimą, tautišką veikimą negalėjo būti kalbos.

Bet dabar nušvitus Worcesterio padangė, nusibiauęs dangus, viskas kitaip čionai stojos.

Pirmiau bažnytėlė turėjo žemėje, buvo it pirmųjų krikščionių katakomba.

Dabar lietuvių bažnyčia puošia visą Worcesterį, iš to i toji matoma, augštai, augštai jos bokštai nusistiebę.

Ir svetimtaučiai sustoja, žiopsos užsiaužė į lietuvių bažnyčią ir klausia, keno čia bažnyčia? Su pasididžiavimu mes atsakome: "Lietuvių". Jie sako: "Puikiai atrodo." "Taip, atsakome, bet ir kainuoja \$ 60.000.

Malonu mums kalbėti ir svajoti apie savo šventyklą. Joje mes šloviname Augščiausįjį, keliame, stipriname dvasią.

Bet, mieli skaitytojai, ar žinote keno dėka visa ta permaina padaryta, kas buvo tas milžinas, kurs ėmė vaikyti tamsybės rūkus, o šviesą užžiebė. Kas paliuosavo čionykščius lietuvius nuo alkoholizmo ir cecilikizmo žabangų.

Niekas negali užginčyti, jo vis tai nuopelnas šlovingo klebono kun. J. J. Jakačio. Worcesterio žemaitė.

EASTON, PA.

Nauja kolonija tvarkosi.

Eastonas yra neperdidelis miestelis, turintis virš 28.000 gyventojų. Bet, kadangi Eastonas, Pa. susilieja iš viena su Philpsburg, N. J., miesteliu, kurs taigpi skaito virš 13000 gyventojų, tai sudaro nemažą koloniją, lietuviams apgyventą. Ji yra viena iš naujausių Phillipsburge lietuvių neperdaug. Tai ir beveik jokio gyvumo neparodo. Centras lietuvių yra Eastone. Keletas metų atgal čia tapo sutverta lietuvių parapija. Sutvėrėju jos buvo kun. Gudaitis. Bet dvasiškais reikalais aprūpinti lietuvius atvažiuodavo kun. Kaminskas viena sykį per mėnesį.

Paskutiniu laiku kun. Kaminskiui atsisakius daugiaus eastoniečius lankyti, parapijos reikalais ir tvarka pradėjo rūpintis vėl kun. Gudaitis, tos parapijos įkurėjas.

Kun. Gudaitis, parapijonų prašomas prižadėjo lankyties kas nedėlia. Bažnyčios savo dar neturi: Pamaldas laika italų bažnyčioje 11val iš ryto.

Veikimu ant tautiškos dirvos beveik eastoniečiai dar nėra pasirodę, mat viskas tik yra tvarkoma, rengiamos prie veikimo. Jokio judėjimo tarpe jaunomenės čia visai nebuvo iki vėlybų laikų. Tik apsigyvenus čia Eastone darbištam tarpe jaunomenės veikėju p. S. Straukui, viskas virto kitaip. Jo p. S. S. pastangoms tuojaus tapo sutverta L. Vėčių kuopa, kuri šiandien jau skaito virš 50 narių ir jau turi įsitaisę savo knygynėlį, kur nedėlios ir serešalos vakarais visi vyčiai ir pašaliniai susirinkę pasiskaito sau naudingų knygų, laikraščių.

Namo savo, nei svetainės, kur susirinkimams ir knygyniui laikyti neturi, randavoja nuo svetimtaučių mokėdami po \$5.00 per mėnesį.

Knygynas kaip dar tik pradžioje savo gyvavimo yra truputį netvarkus. Mat del neturto, neturėjimo iško tinkamų knygų susipirkti, priima tokias, kokias kas paaukauja.

Suaukauta ir supirktą yra nemažai ir gerų, naudingų knygų, knygelių.

Bet kaip socialistai savo gudrumus moka išnaudoti visur taip ir čia.

Dažinoje, kad vyčiai aukant knygas priima, sumanri ciciukėjo, tretii marinavo, josi svaigaluose. Apie kokį nors dvasišką kilimą, tautišką veikimą negalėjo būti kalbos.

Bet dabar nušvitus Worcesterio padangė, nusibiauęs dangus, viskas kitaip čionai stojos.

Pirmiau bažnytėlė turėjo žemėje, buvo it pirmųjų krikščionių katakomba.

Dabar lietuvių bažnyčia puošia visą Worcesterį, iš to i toji matoma, augštai, augštai jos bokštai nusistiebę.

Ir svetimtaučiai sustoja, žiopsos užsiaužė į lietuvių bažnyčią ir klausia, keno čia bažnyčia? Su pasididžiavimu mes atsakome: "Lietuvių". Jie sako: "Puikiai atrodo." "Taip, atsakome, bet ir kainuoja \$ 60.000.

Malonu mums kalbėti ir svajoti apie savo šventyklą. Joje mes šloviname Augščiausįjį, keliame, stipriname dvasią.

Bet, mieli skaitytojai, ar žinote keno dėka visa ta permaina padaryta, kas buvo tas milžinas, kurs ėmė vaikyti tamsybės rūkus, o šviesą užžiebė. Kas paliuosavo čionykščius lietuvius nuo alkoholizmo ir cecilikizmo žabangų.

Niekas negali užginčyti, jo vis tai nuopelnas šlovingo klebono kun. J. J. Jakačio. Worcesterio žemaitė.

gudrumus moka išnaudoti visur taip ir čia.

Dažinoje, kad vyčiai aukant knygas priima, sumanri ciciukėjo, tretii marinavo, josi svaigaluose. Apie kokį nors dvasišką kilimą, tautišką veikimą negalėjo būti kalbos.

Bet dabar nušvitus Worcesterio padangė, nusibiauęs dangus, viskas kitaip čionai stojos.

Pirmiau bažnytėlė turėjo žemėje, buvo it pirmųjų krikščionių katakomba.

Dabar lietuvių bažnyčia puošia visą Worcesterį, iš to i toji matoma, augštai, augštai jos bokštai nusistiebę.

Ir svetimtaučiai sustoja, žiopsos užsiaužė į lietuvių bažnyčią ir klausia, keno čia bažnyčia? Su pasididžiavimu mes atsakome: "Lietuvių". Jie sako: "Puikiai atrodo." "Taip, atsakome, bet ir kainuoja \$ 60.000.

Malonu mums kalbėti ir svajoti apie savo šventyklą. Joje mes šloviname Augščiausįjį, keliame, stipriname dvasią.

Bet, mieli skaitytojai, ar žinote keno dėka visa ta permaina padaryta, kas buvo tas milžinas, kurs ėmė vaikyti tamsybės rūkus, o šviesą užžiebė. Kas paliuosavo čionykščius lietuvius nuo alkoholizmo ir cecilikizmo žabangų.

Niekas negali užginčyti, jo vis tai nuopelnas šlovingo klebono kun. J. J. Jakačio. Worcesterio žemaitė.

Veikimu ant tautiškos dirvos beveik eastoniečiai dar nėra pasirodę, mat viskas tik yra tvarkoma, rengiamos prie veikimo. Jokio judėjimo tarpe jaunomenės čia visai nebuvo iki vėlybų laikų. Tik apsigyvenus čia Eastone darbištam tarpe jaunomenės veikėju p. S. Straukui, viskas virto kitaip. Jo p. S. S. pastangoms tuojaus tapo sutverta L. Vėčių kuopa, kuri šiandien jau skaito virš 50 narių ir jau turi įsitaisę savo knygynėlį, kur nedėlios ir serešalos vakarais visi vyčiai ir pašaliniai susirinkę pasiskaito sau naudingų knygų, laikraščių.

Namo savo, nei svetainės, kur susirinkimams ir knygyniui laikyti neturi, randavoja nuo svetimtaučių mokėdami po \$5.00 per mėnesį.

Knygynas kaip dar tik pradžioje savo gyvavimo yra truputį netvarkus. Mat del neturto, neturėjimo iško tinkamų knygų susipirkti, priima tokias, kokias kas paaukauja.

Suaukauta ir supirktą yra nemažai ir gerų, naudingų knygų, knygelių.

Bet kaip socialistai savo gudrumus moka išnaudoti visur taip ir čia.

Dažinoje, kad vyčiai aukant knygas priima, sumanri ciciukėjo, tretii marinavo, josi svaigaluose. Apie kokį nors dvasišką kilimą, tautišką veikimą negalėjo būti kalbos.

Bet dabar nušvitus Worcesterio padangė, nusibiauęs dangus, viskas kitaip čionai stojos.

Pirmiau bažnytėlė turėjo žemėje, buvo it pirmųjų krikščionių katakomba.

Dabar lietuvių bažnyčia puošia visą Worcesterį, iš to i toji matoma, augštai, augštai jos bokštai nusistiebę.

Ir svetimtaučiai sustoja, žiopsos užsiaužė į lietuvių bažnyčią ir klausia, keno čia bažnyčia? Su pasididžiavimu mes atsakome: "Lietuvių". Jie sako: "Puikiai atrodo." "Taip, atsakome, bet ir kainuoja \$ 60.000.

Malonu mums kalbėti ir svajoti apie savo šventyklą. Joje mes šloviname Augščiausįjį, keliame, stipriname dvasią.

Bet, mieli skaitytojai, ar žinote keno dėka visa ta permaina padaryta, kas buvo tas milžinas, kurs ėmė vaikyti tamsybės rūkus, o šviesą užžiebė. Kas paliuosavo čionykščius lietuvius nuo alkoholizmo ir cecilikizmo žabangų.

Niekas negali užginčyti, jo vis tai nuopelnas šlovingo klebono kun. J. J. Jakačio. Worcesterio žemaitė.

FOREST CITY, PA.

Piktas dar neišrautas. Šitoj nedidelėj kolonijoj darbuojasi didis blaiyvės šalininkas kun. Janušas. To uolaus kunigo daug čia padaryta. Gerai gyvuoja vyčiai, įsteigė knygynėlį. Kaip praveis tame mieste užėjau smuklėn. Net labai nusistebėjau. Pilna besanti. Tarp jų daug jaunų, gražių vyrų, bet jau su išraiška ant veidų biaurios alkolio intekmės. Pačialo tų nesupratusių jaunikičių, kurie eina prapulties krašto link.

Pašvilptsparnis.

NUKENTĖJUSIAI

LIETUVAI. New York. — Vasario 12 d. atsibuvo šv. Izidoriaus pašalpinės dr-jos balius pp. Jurevičiaus ir Urbanavičiaus salėje ant kampo Courtland ave. ir E. 152 st. Šokiai prasidėjo nuo 7:30 val. vak ir traukėsi iki 4 val. ryto. Zmonių gana skaitlingai buo prisirinkę, mat pas mus ypatingai Bronx distrikt, labai retai kas surengia balių bei šėip kokį pasiilksminimą. Antra ši dr-ją surengė tokį vakarą su labai pagirtinu tikslu, t.y. kad uždirbus ir sukolektavus dar pinigų nukentėjusiems del karės lietuviams, užtai rado labai daugel atjauniančių šiam darbui. Kaip nekurius šeimynos atvažiavo net iš labai tolymų dalių miesto k.t. iš Brooklyno ir kitur.

Na balius buvo labai smagus labai geistina, kad ir tankiausiai jis atsikartotų pas mūsų ir nevien šokiais, gėrimais, bet ir su prakalbomis. Nes pas mūsų labai yra reikalinga surengti geras katalikiškas prakalbas paliečiančias platų lietuviškos visuomenės veikimą, kurios sužadintų mūsų vietinių lietuvių būrelį prie darbo apšvietos — pažadintų mummyse tikėjimą ir taustystės jausmus...

Vakaras, tiesa pasakius, buvo be įvyairumo išskyrus Grand Mareh, kuris nelabai pavyko maršuojančiams o tuo labiausiai jų vadams. Po to Grand Mareh buvo trumpa pertrauka, laike kurios, balius komitetas p. J. Čingas paaiškino publikai tikslą šio vakaro ir prašė visų paauguoti kas kiek išgali nukentėjusiai Lietuvai del karės. Aukų rinktų išėjo sekanti asmens: Moksleivė Kristina Pavilaukaitė, Elzbieta Alenčikaitė, Antanas Jakubėičius, Petronėlė Navailinskaitė, Elzbieta Valkunaitė ir moksleivis A. J. Valantiejus. — Aukavusieji po \$1.00 Jonas Bačelis, Kaz. Čingas, B. Šniuras ir Ant. Šniuras.

Po 50c. Steponas Bačelis, Juozas Pečiukaitis, J. Mikalajunas, B. Naumun, J. Gri-nevičius, J. Lakis, J. Raga-zinskas, V. Stankevičius, F. Bojanauškas, J. Patrilas, J. Danielius. Smulkių aukų surinkta \$7. 34. Iš viso surinktu aukų \$16.84. Baliaus komitetas išduodamas atskaitą pranešė, jog su uždarbiu ir aukomis pasidaro pinigų apie \$63, kuriuos pasisų per Tautos Fon-dą nukentėjusiems del karės lieuviams.

Be puspadžių likęs.

ATHOL, MASS.

Tautos Fondo skyrius jau sutvarkytas pagal konstitucijas.

Vas. 13 d. buvo nepaprastas susirinkimas pobažnytinėje salėje, kur plačiai apkalbėta apie jo naudingumą ir svarbą. Išrinkta nauja valdyba, kolektorai. Prisiraišė ir narių prie Tautos Fondo skyriaus yra 53, ir iš jų yra užsimokėję 20 narių po \$1. O kiti prisizadėjo paskiaus tą atlikti.

Nutarimai: įvykinti mėnesines blankas kiekvienoj šeimynoj kur tik bus galima, rinkti drabužius iš savo žmonių ir iš svetimtųjų. (Rinkti galima tik naujus. Red.) Sekančios ypatos išrinktos valdybon:

Pirm. D. Karoblis, pirm. pagalb. A. Losius, rašt. J. A. Gailiunas, kasierius kun. P. Meškauskas, kasos globėjais M. Vaižmozis ir J. Jašinskas. Kolektorai del mėnesinių blankų:

M. Kapiškaitis, — ant South st., J. Garbavičius — ant Hamlet st., A. Vaičekauskas — ant Sander st., J. Kviedera — ant Charles Pl., p-lė K. Matulytė ir p-lė J. Lauškaitė — po Hotelis.

Visų attholiečių norėčiau atkreipti domą ant to prakilno sumanymo. Netrukus šiomis dienomis, tie kotektorai arba blankų išnešiotojai pradės lankytis po jusų stubas.

Prie to dar kolektoriams reikia daug darbo, pasisven-

timo, ir energijos. Reikia eiti lysti, po kelis sykius į stubą pakol nepaliksi blankos.

Narių vardai, kurie užsimokėjo po \$1.00 K. Matulytė, G. Likaitė, P. Jndriulis, J. Puščiūis, M. Vaižmozis, K. Vadluga, J. Svintiškas, F. Janukiaučas, V. Zitkiaučūtė, P. Rašinskaitė, S. Stinkevičiūtė, A. Losius, A. Dargialis, M. Panvezytė, S. Grigaliunaitė, J. Mileikaitė, J. Jašinskas, P. Garbuzaitė, C. Piragienė.

Gailiunas.

MOON RUN, PA.

Gyvena gražiai, aukojo nukentėjusiai Lietuvai.

Šitas miestukas visai netoli Pittsburgo. Guli pietvakari-niame kampe už girios tarp kalnų. Apie tą miestuką mažai kas žino. Daugiausia čia gyvena velšai, lenkai, slavokai ir kelios lietuvių šeimynos. Lietuviai gerai gyvena ir užsilaiko. Priguli prie šv. Vincento par. W. Pittsburgo. Taip-pat turi savo dr-ją vardu šv. Pranciškaus. Dr-ja neblogai gyvuoja.

Labai čia būt naudinga suverti katalikiškojo susivienijimo kaupia.

Sausio 26 d. į tą koloniją buvo atvažiavęs iš Pittsburgo J. B. Tamkevičius. Jis rinko aukų nukentėjusiems del karės.

Surado yra, kurs jam padėtų pereiti per čionykščius lietuvius. Aukojo po \$1. J. Taudvydas, A. Jakelavičius, J. Norkus, F. Sadauskas, po 50c. C. Jackis, J. Guobis, A. Borasimavičius, J. Kastašaitis, J. Ramoška, A. Jakareckis, K. Lukoševičia, A. Gunas, U. Klimonis, M. Ladaukas, K. Zakareckis, A. Pikauskas, V. Gruodis, smulkesnių aukų \$1.05. Išviso \$11 55. Tie pinigai busią perduoti Tautos Fondo kasininkui B. V. Vaišnoriai.

Ubagas.

CHICAGO, ILL.

Atitaisymas. "Darbininko" No. 15 buvo pagarsyta, jog mūsų dr-ja prisidėjo prie Federacijos. Bet buvo parašyta prie Federacijos prisidėjo Brolių ir Seserų dr-ja. Turi būti šv. Kazimiero Brolių ir Seserų dr-ja.

Rašt. A. Janušauskas.

SHEBOYGAN, WIS.

Vasario 13 d. Jaunuomenės Dramos dr-ja buvo surengus puikius šokius. Buvo šokti ir lietuviški šokiai. Taipgi buvo žaista lietuviški žaishlai. Jaunimas patyrė, jog lietuviškai šokant ir žaidžiant geriau galima pasilinksmyti, negu klipytuojant kokį beždžionišką tango. Nedaug tebuvo vartojama svaigalų. Gražaus jaunimo buvo prisirinkę.

Sheboyganietis.

HOMESTEAD, PA.

Gerai Vyčių nutarimai.

Parašysiu apie L. Vyčių 11 kuopos veikimą. L. Vyčių 11 kuopa turėjo susirinkimą pobažnytinėje svetainėje. Susirinkimas buvo pradėtas pirm. A. Vismino. Pirmiausia buvo svarstymai kaslink Liet. Dienos, kur šiemet pripuola 4-tą kovą. Del homesteadiečių yra labai gera diena. Taigi vieni-balsiai ir nutarta surengt vakarą su visokiais pamarginimais. Vaidins "Kūmutės," bus manologai ir t.t. Toliau buvo nutarta išrinkti bei suvert dramatišką ratelį. Tai ir įvyko. P. Medonis išrinktas pirm. A. Muzikanskiūtė rašt. Vėl buvo kalbėta kas link gimnastikos skyriaus. Tas nutarta ir išrinkta vedė-p-lė A. Akeucevičiūtė del merp-lė A. Akeucevičiūtė del merginų.

Paskiau vėl buvo įnešimas, kad būtinai reikalinga išrinkti dvi ypatas, kurie užimtų Homestead parką del pikniko,

kada nors birželio mėnesyje, tas pasiliko vienbalsiai priimta ir išrinkta del vaikinų, kurie užims minėtą parką. Po tų visų nutarimų buvo išrinkta pirm. Nes ligšiol pirmininkavo vietinis vargoninkas, kuris šiom tarpu apleidžia Homestead, o užima vargoninko vieta Mahanoy City, Pa. Išrinkta pirm. J. Svetkauskas. J. J. G.

ATHOL, MASS.

Moterų promogėlė. Sv. Onos dr-ja vas. 10 d. buvo surengus šeimynišką vakarėlį su programėliu ir skrajojanti krasa.

Zmonių tai nedaug tebuvo, nors įžanga tik 4c. tebuvo. I tokią promogėlę išpulėjo daugiau atsilankyti.

Kūmutė.

ST. LOUIS, MO.

Vakaras nusisekė.

Vasario 13 d. š.m. šv. Jadvygos pobažnytinėje salėje buvo statoma scenoj "Marytė vargoninko dukte", atliko labai puikiai, nes buvo gerai prisirengę šv. Juozapo parapijos uolus veikėjai...

"Vargoninko rolę atliko p. P. Ražaitis, kuris labai daug prijukino publiką savo aiškia kalba ir nudavimu. Marytės rolę atliko p-lė A. Stankevičiūtė, kuri taigai labai puikiai atliko, kas publikai labai patiko. Virpšienės rolę atliko p. M. Bartininkienė taipgi labai puikiai. Varg-sūnus mokinyš, p. J. Jakubauskas irgi įvales prijukino publiką savo gražiu nudavimu. Jurgio Pluškinsko rolę atliko p. V. Balsis, kuris aiškiai kalbėjo ir dailiai nudavė. Jono Skaistučio rolę puikiai atliko p. J. Svėdas. Piršlys Pliuškis, buvo p. J. Kantautas taipgi dailiai išveižė. Žydas buvo p. B. Simokaitis, kuris daugiausia prijukino publiką. Banekus išleičiaus raštininkas p. V. Balsis dailiai nudavė. Pipiras, vietinis filšeris p. J. Simokaitis labai dailiai išrodė. Teligrafistas p. J. Jablonskis. Minėtieji lošėjai nors pirmą kartą buvo scenoj, bet savo puikiu išsilavinimu užspelnė nuo publikos garbės vardą.

Pertraukose griežė muzika ir buvo deklamacijos, po tam "Ziburio" dramatiškos draugijos choras sudainavo keletą dainelių po vadovystę p. A. Živaičio. Toliau buvo šokiai ir tuomi užsibaigė.

Laike teatro kaip kuriems iš publikos trūko ramumo užką buvo papeikti. Mūsų miesto lietuviai nesitikėjo tokio dailaus vakarėlio per tai nerūdant teatsilankę, o antra čia didžiama lietuvių labai apsilėidę, jiems nerūpi apšvieti, mažai čia skaito gerus katalikiškus laikraščius kaip tai "Darbininką," "Tikyba ir Dora," "Vyčio" visai nematyti, rodos jau laikas būtų susiprasti atbusti nusi-valyti nuo šlamštų, o griebtis prie angščiaun minėtų laikraščių, iš kurių galėtumėm gauti daugiau pajėgos. Bet tikimės tolesnėje ateityje sulaukti daugiau susipratimo tarpe mūsų katalikų.

Minėtas vakarėlis tai buvo pirmas žingsnis prie apšvietos, iš kurio buvo matyti kaip yra darbštūs mūsų veikėjai. Pageidaujama ir daugiau tokių vakarėlių. Vakaro pelnas skiriamas del budavojimo bažnyčios šv. Juozapo parapijos.

K. V—aitis.

WATERBURY, CONN.

Lošimas nusisekė, Vyčiai plėtojasi. Vasario 17 d. š.m. teatro dr-ja "Aidas" statė scenoje "Vaidelytė arba žemaičių krikštās," 5-kių veiksmų istorišką dramą. Lošimas nusisekė labai gražiai. Svarbiausios rolės buvo išpildytos geriausiai. Ypač Rutelės-p-lė M. Vaitukaičiūtė, Doly-p-lė A. Lazdauskas, ir visi kiti, žmonių prisirinko teatro pamatyti pilna svetainė, dau-

gelini prisėjo stovėti, nes sėdynių pritrūko.

Paskutiniu laiku čia smarkiai pradeda organizuotis L. Vyčiai. Paskutiniame susirinkime vasario 15 prisirašė dar 18 naujų narių. Kaip tai būtų gražu, kad visos dabar gyvuojančios jaunimo draugijos sueitų po Vyčių vėliava ir dirbtų visi iš vien!

Svečias.

TRUMPAS AM. LIET. R. K. FEDERACIJOS PROGRAMAS IR KONSTITUCIJA. (Eina toliau. Žiūr. No. 19.) "TAUTOS IZDAS."

A. Tikslas. 1. "Tautos Izdas" yra įsteigtas prie Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Federacijos, kaip jos autonominė šaka, tuo tikslu, kad katalikiškoji Lietuva, kaip tėvynėje, taip ir Amerikoje turėtų nuolatinių pispigų šaltinį, gaivinaitį ir remiantį kiekvieną svarbų ir naudingą tautos kultūros darbą.

2. "Tautos Izdas" remis tik tokias lietuvių kultūrinės įstaigas, organizacijas, ar darbus, kurių tikslas ir veikimas nėra priešingai Katalikų Bažnyčios, tikybos ir doros mokslui.

B. Veikimas. 3. Kad augščiaiau pažymėtąjį tikslą pasiekus, "Tautos Izdo" valdyba stengsis pritraukti į jį kuodaugiausia išteklius, ar tai įrašant ju nariais lietuvių parapijas, draugijas ir pavienius asmenis, ar tai išleidžiant ir platinant "Tautos Izdo" ženklelius ir atvirukus, ar tai renkant aukas, ar kitokiais būdais.

C. "Tautos Izdo" Nariai. 4. "Tautos Izdo" nariais gali būti parapijos, draugijos, susivienijimai, sąjungos ir pavieniai asmenys.

5. Parapijos moka kasmet tiek, kiek pasigali.

6. Lietuvių draugijos moka po 10 centų metams nuo kiekvieno savo nario: Tą mokesnį draugijos gali įmokėti arba iškart po 10 centų nuo nario arba kas pusmetis po 5 centus.

Pastaba: Katalikiškos draugijos, prigulincios prie Federacijos ir prie "Tautos Izdo", moka išviso 12 centų nuo nario ir paskirsto tokiuo būdu, kad 2 centai eina į Federacijos kasą, gi 10 centų į "Tautos Izdą."

7. Visos centralinės organizacijos, kaip antai susivienijimai, sąjungos, turinčios savo narius atskiras draugijas, ar kuopas, moka metams po 6 centus nuo kiekvieno savo suvienyto nario. Tą mokesnį gali organizacijos įmokėti arba vienu kartu, arba kas pusmetis po 3 centus nuo kiekvieno nario.

Pastaba: Iš tų 6 centų nuo kiekvieno nario — 1 centas eina į Federacijos kasą, gi 5 centai eina į Tautos Izdą.

8. Pavieniai asmenys esti dvejuopos rūšies nariai: metiniai ir labdariai. Metinieji moka po \$2.50 metinio mokesnio, gi labdariai moka kasmet po \$25.00.

Pastaba: Draugija, ar Centralinė organizacija, neįmokėjęs metų bėgyje savo mokesnio, nustoja būti "Tautos Izdo" nariu.

9. "Tautos Izdo" narius priima to Izdo valdyba, patvirtina gi Lietuvių Katalikų Federacijos kongresas.

D. "Tautos Izdo" Reikalų Vedimas. 10. Visus "Tautos Izdo" reikalus sprendžia "Tautos Izdo" reikalus sprendžia "Tautos Izdo" taryba, susirenkanti kas metai tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje, kaip ir katalikų Federacijos Kongresas. Viena iš Kongreso dienų, arba bent pusė dienos esti skiriama "Tautos Izdo" Tarybos posėdžiui.

11. "Tautos Izdo" Tarybos sutvarkymo pamatan padėtas principas, kad kas duoda pinigų, tas ir sprendžia, kaip juos suvartoti. Taryba sudaro visi "Tautos Izdo" nariai, arba patys, arba per ingalio-tinius. Kiekvienis \$25.00, įmokėti metams į "Tautos Izdą," duoda vieną sprendžia-

mąjį balsą Taryboje. Tai-gi kiekvienas narys labdarys, arba draugija, įmokančioji metams į "Tautos Izdą" nemažiau, kaip \$25.00 tuo pat, turi sprendžiamąjį balsą. 10 metinių "Tautos Izdo" narių gali susidėję turėti vieną balsą ir rinkti vieną savo ingalio-tinį į Izdo Tarybą. Draugijos, įmokančios metams mažiau negu \$25.00, gali susidėti į krūvą su kitomis draugijomis, taip, kad jų mokesnis, kruvoje paimtas, sudarytų nemažiau kaip \$25.00; tokiuo būdu jos galės ingyti sprendžiamąjį balsą ir siūsti delegatą į "Tautos Izdo" Tarybą.

12. "Tautos Izdą" prižiūri ir joreikalus veda "Tautos Izdo" valdyba, susidedanti iš 5 žmonių. 4 iš jų renka "Tautos Izdo" Tarybą, penktąjį gi paskiria iš savo tarpo L. R. K. Federacijos kongresas. Valdyba esti renkama 1 metams ir pildo savo priedermes nuo vieno visotinojo "Tautos Izdo" susirinkimo iki kito.

E. Pinigų Paskirstymas. 13. Ketvirtoji dalis visų įplaukiamųjų pinigų turi eiti lietuvių kolegijos reikalams.

14. Iš likusiųjų pinigų ketvirtoji dalis turi eiti į geležinį kapitalą. Tie pinigai gali būti panaudojami tik nepaprastai svarbiam tėvynės reikalui atsitikus ir tai tik nutarus trims ketvirdaliams susirinkusiųjų "Tautos Izdo" Tarybos narių.

15. Kita ketvirtoji dalis įplaukiamųjų pinigų gali būti sunaudota tiems tautos reikalams, kuriuos išras reikalingiausiais "Tautos Izdo" Valdyba. Valdyba savo darbuose turi vadovauties "Tautos Izdo" Tarybos nurodymais.

16. Pagaliaus pusė "Tautos Izdo" pinigų paskirstys "Tautos Izdo" taryba savo visuotinajame susirinkime, pagal to, kiekie bus to laiko svarbiausieji tautos reikalai. Gatavę projektą Tarybai svarstyti įneš "Izdo" valdyba. Tas projektas turi būti paskelbtas laikraščiuose ne vėliau, kaip mėnuo prieš kongresą ir "Tautos Izdo" Tarybos susirinkimą.

Pastaba: Laikraščiuose turi būti valdybos skelbiami visi naujai įstojantieji "Tautos Izdo" nariai, kaip draugijos, taip ir pavieniai asmenys. IX. PROGRAMO PERMAINYMAS. Šitas Federacijos programmas gali būti suisaurintas, papildytas arba praplatintas Kongrese. Mūsų gyvenimas ir jo reikalai mainos — tai-gi ir Federacijos programas privalo karts iš karto būti mainomas sulys gyvenimo reikalavimų.

17. Del geresnio reikalų vedimo visuotinis Tarybos susirinkimas išrenka 1 metams tris žmones į Revizijos komisiją, kuri bent 1 sykį metuose netikėtu laiku peržiūri Izdo pinigų, knygas ir bonusus ir praneša, ką radę, visuotinajame Tarybos susirinkime.

VIII. VYRESNYBĖ. 1. Federacijos vyresnybė susideda iš: a) prezidento, b) vice-prezidento, c) iždininko, d) susinešimų sekretoriaus, e) finansų sekretoriaus ir f) dviejų kasos globėjų.

2. Vyresnybė yra renkama kongresė iki kitam kongresui.

3. Vyresnybės priedermė yra: a) daboti Federacijos labo ir rūpintis jos augimu ir tarpimu; b) atstovauti lietuvių katalikų visuomenę ir jos reikalus viešuoje dalykuose ir susidūrimuose su priešingais arba pašaliniais gaivalais ir apsi-reiškimais; c) vadovauti lietuviams katalikams tautiškuose ir viešuo-se reikaluose: nuordinėti jiems, kokie reikalai verti parėmimo, kokie ne; rinkti aukas ir įraš dalinti; persergėti visuomenę prieš negeistinus apsi-reiškimus ir tt.

Šelpkime badaujančius, aukodami T. Fondui.

Tie, kurie turi Metraštį, sako, kad jame visas pasaulis.

NE VISI DAR ŽINO,

kad Metraštis yra vienas tų retų leidinių, kurį nusipirkęs niekas nesigaili.

O geras Metraštis buvo ir bus kiekvienam reikalingu dalyku, tokiuo dalyku be kurio negalima apsieiti. Metraštis reikia pasigauti per istisus metus kas savaitė po keletą kartų.

Dauguma iš mūs dar gerai atsimena kokią svarbią rolę lošė kalendoriai arba metraščiai anais liūdais laikais, kuomet mums spauda buvo užginta mūsų tėvynėje.

Kalendorius arba metraštis buvo tuomet mūsų brolių švietėjų, visokių žinių, patarimų, rodų straipsnių pasiskaitymų teikėju — žodžiu kalendorius tuomet užvadavo laikraščius ir knygas.

Vienok tuometiniai kalendoriai buvo ir neišvengtinai turėjo būti mažyčiai.

Kas kita šiais laikais. Kitokie laikai, kitokios gyvenimo sąlygos ir kitoks gyvenimas. Turime visokių organizacijų, įstaigų, apšvietos, knygų, gyvenimas verda, kunkuliuoja, daug jame visokių apsi-reiškimų, kuriuos tinkamai pažymi ir nšviečia geri laikraščiai.

Prie šitokio atsimainiusio gyvenimo turi būti pritaikytas ir kalendorius arba metraštis.

Siems, t. y. 1916 metams, visuose atžvilgiuose nusisekusį ir prie šiandieninio gyvenimo pritaikytą Metraštį išleido Liet. Kat. Spaudos Dr-ja.

Tik žiūrėkime, kaip tas Metraštis puikiai prie dabartinio gyvenimo pritaikytas.

Šiais laikais turime visokių veikėjų, laikraštinkų, visuomeninkų, įvairiose srityse pasižymėjusių vyrų ir moterų, kunigų ir svietiškių, apie kuriuos girdime, skaitome, apie kuriuos indomaujame.

Su viršum šimto tokių pasižymėjusių asmenų fotografijų rasididžiame Metraštyje.

Mes Amerikos lietuviai turime visokių įstaigų, bažnyčių, mokyklų. Visų bažnyčių paveikslus rasi dailiam Metraštyje.

Amerikos lietuviai katalikai turi visokių organizacijų, naudingų dr-jų, apie kurias kiekvienam svarbu žinoti. Apie visas didžiąsias organizacijas gražius ir aiškius aprašymus atrasi gražiam Metraštyje.

Katalikams indomu, svarbu žinoti, kaip stiprus yra katalikai Amerikoje, kokias jie turi čia organizacijas, įstaigas. Apie tai gausiai žini rasi puošniame Metraštyje.

Baisi karė eina Europoje. Apskrita tos karės apibudinimą ir apie šios karės priežastis rasi šauniam Metraštyje. Pereitais 1915 m. daug darbų atliko Amerikos lietuviai. Nudugnų tų darbų ir lietuvių gyvenimo apsi-reiškimų apibudinimą rasi rimtame Metraštyje.

Katalikų priešinkai be paliovos užpuldinėja, peikia, žemina Bažnyčią, tikybą, dvasiškiją. Kiekvienas katalikas privalo suprasti nepamatingumą tų užmėtinėjimų. Ką atliko Bažnyčia, ką išrado ir nuveikė katalikų mokslyviai mokslo, kultūros, apšvietos, pažangos srityje rasi viską apimančiame Metraštyje.

Indomu žinoti apie septynis brolius miegančius, apie Lourdo stebklus, kaip atsirado kortos, gerai turėti surašą visų popiežių, Suv. Valstijų prezidentų, visų žemės valstybių, didžiausių miestų. Visa tai rasi gausiam Metraštyje.

Toli gražu ne visas čia paminėta, kas yra milžiniška me Metraštyje.

Metraštyje rasi kokio didumo yra lietuvių gubernijos, kiek kurioj yra bajorų, sodiečių, žydų, lietuvių, katalikų, stačiatikių, kiek ant žemės yra tikėjimų ir po kiek kiekvienas tikėjimas turi išpažintojų, kiek Amerikoje negerių, kiek tautų Europoje, po kiek kurioj valstybėj kareivių atsieina ant 1.000 gyventojų, po kiek kainuoja brangiausi pasaulyje paveiksai, kur kokie didžiausi pasaulyje knygynai, po kiek senovėje už vergus mokėta, kokių ir kiek atsieina karalių šeimynų užlaikymas. Bet rašyk, nerašyk vis vien nesurašysi visako, kas yra neišpasakytame Metraštyje.

Apie ką tik indomauji, apie tą rasi Metraštyje. Neatidėliodamas pirk, o turėsi visiems metams malonaus skaitymo.

Kaina 75c. Drūtuose apdaruose \$1.20. Išsirašykite iš "Darbininko" knygų krantuvės.

Adresas: "DARBININKAS," 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KĄ TIK IŠEJO IS SPAUDOS NAUJOS ST. ŠIMKAUS KOMPOZICIJOS.

1) "Oželis" mišriam chorui prie pijano 60c. 2) "Scherzo" pijanui (solo) 60c. 3) Šia nedėlėle" mišriam chorui prie pijano 25c. 4) "Plaukia sau laivelis" vienam balsui arba moterų chorui prie pijano 40c.

Galima gauti tikiai "Muzikos" redakcijoje: 3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.

Ten pat galima gauti "Keturiuos dainos" vienam balsui prie pijano — 80c. Daug užsisakant — didelė nuolaida.

PIRKITE SKAITYKITE PLATYKITE "DARBININKO" LEIDINIUS.

Pigumu, dailumu, gerumu savo leidinių "Darbininkas" viršija visas kitas išleistus.

"Darbininkas" tą daro ir galės daryti delto, kad jo išleistos knygos greitai išperkamos.

PUIKIŲ DOVANŲ!

Kiekvienas gaus

kas per mane užsakyks sau lietuvišką laikraštį. Dovanų ir laikraštį surašys išsiųs šiu kiekvienam, kuris prisijus savo adresą ir už 2c maršk.

MAT. MILUKAS
416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.

"DARBININKO" k liaujantis AGENTAS.

kuris įgaliotas rinkti prenumeratas, apgarsinimus "Darbininkui".

Pas jį taip-gi galima atnaujinti senas prenumeratas.

Jis dabar lankosi Waterburyje, Conn. ir apylinkėse.

DIDŽIAUSIAS NUPIGINIMAS KOKI KADA KAS YRA GIRDEJES.

Ant Deimantų, Laikrodžių, Lencių ir kitokių auksinių ir auksuotų daiktų.

Taip-gi parduodu grafononus su lietuviškais rekordais, siuvas mašinas ir rankotus ant lengvų išmokėjimų. Tai yra viena iš geriausių vietų, kur jūs galite nusipirkti sau reikalingą daiktą pigiai ir gerą. Eidamas pro šalį užėik persitikrinti. Toliaus nuo Bostono, prisiunčiam per paštą. Užsakymus pristatom į namus; aš, ar mano agentai. Garantuotus ant 20 metų atmainom, jeigu nubluks anksčiau. Visi mane žino ir kas sykį pirkto, tas nesigaili.

Worcester'io Puikiausias Teatras ir Šokiai.

Ketverge, 2 d. Kovo - March, 1916.

Lietuvių Svetainėje, 20 Waverly gatv.

RENGIA A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGOS 5 KUOP.

labai puikų teatrą ir šokius.

5-ta kuopa, rengia laabi puikų teatrą ir šokius.

Idomu tas, kad šis veikalas "NESIPRIEŠINK" dar niekuomet Worcester'yje nebuvo lošiamas. Loš puikiausi Worcester'io artistai.

Grieš puikiausia Worcester'io orkestra po vadovyste p. A. Dirvelio. Prasišės muzika 7:30 valandą, Teatras prasišės 8-tą valandą. Po tam ŠOKIAI.

Visus Worcester'io ir aplinkinės lietuves ir lietuvius nuošridžiai kviečiame atsilankyti į viršminėtą vakarą. Nes atsilankiusieji turėsite progą linksmai pasišokti ir pasižiūrėti puikaus teatro.

Tai-gi visi jauni ir seni — kas gyvas ant B a l i a u s. Žanga tiktai 25 c.

RENGĖJA.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsakyks per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsakyks laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

1) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00.

Užsakant abudu \$3.25

2) "Draugas" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00

3) "Žvaigždė" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00

4) "Draugas" — "Žvaigždė" ir "Darbininkas" — Visi kartu \$5.25

5) "Žvaigždė" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25

6) "Draugas" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25

7) "Tikyba ir Dora" — 75c. ir "Darbininkas" — \$3.00. Abu \$3.00

8) "Draugas", "Žvaigždė", "Darbininkas", "Tikyba ir Dora." — Visi \$5.75

9) "Draugas" — \$2.00, "Vytis" \$1.50. Abudu \$2.75

10) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00, "Vytis" — \$1.50. Visi \$4.00

11) "Draugas", "Žvaigždė", "Vytis", "Tikyba ir Dora." — Visi \$4.50

12) "Darbininkas" ir "Vytis." Abudu \$3.75

13) "Tikyba ir Dora" ir "Vytis." Abudu \$1.75

14) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Vytis" ir "Darbininkas" — \$6.50

15) "Draugas" \$2.00, (arba "Žvaigždė") ir "Žvirblis" — \$1.00. Abudu \$2.50

16) "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Abudu \$1.50

17) "Vytis" ir "Žvirblis." Abudu \$2.00

18) "Darbininkas" ir "Žvirblis." Abudu \$3.25

19) "Draugas", "Vytis", "Žvirblis." Visi \$3.50

20) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Visi \$4.25

21) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", ir "Žvirblis." Visi \$3.25

22) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

23) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

24) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

25) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

26) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

27) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

28) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

29) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

30) "Draugas", "Žvaigždė", "Tikyba ir Dora", "Darbininkas", "Vytis" ir "Žvirblis." Visi \$7.25

Plėšikai!

Turi bijotis. Apieplėšimai ir apvogimai atsitinka kožną dieną. Beabejonės Jūs skaitėt vakar laikraščiuose apie apieplėšimus. T nežinai, gal rytoj tas pats t atsitiks, jeigu neapsisaugosi. Geriausia apsauga — tai geras revolveris. Turi rastiis kožnoj stboj savo apsig nime. Didelis pardavimas ant trumpo laikko.

Detektyviskas automatiškas Revolveris 32 ar \$3.45 38 kalibrų vertas \$15.00 tik už

Detektyviskas dubelta \$2.45 veris vertės 8 dol. tik už vas septynių šaujų revolveris

Didelė vertė už mažą sumą todėl nelauk, idėk 20c. stempomis į laišką paminėk kurį revolverį nori, prisijusim Tau tuojau tiesiog į stubą. Likusią sumą užmokesi kuomet tau priduos. Detektyviski revolveriai yra geriausi pilnai gvarantuoti. Jeigu būtum neužganėdintas, mes sugrąžsim pinigus. Pasiskubink prisistiti užsakymą tuojaus. Adresas:

Hammond Sale Co.,
Dep. R. 20, St. Louis, Mo.

LIETUVIAI PAVEŠALIE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas. Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados.

Siųsk laišką, o mes tuoj pribūsim j įtų namus.

Taisom laikrodžius, žiedus ir kitokius daiktus. Darbas gvarantuotas.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.
324 E Street, So. Boston, Mass. (Kampas Broadway)

REIKALINGA kasdiena 25 merginos valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.

S. GORALSKY DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

"ŽVIRBLIS" juokų laikraštis. Kaina metams \$1.00.

"ŽVIRBLIS,"
Box 576, Forest City, Pa.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainiejiams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškios kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c

Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveiksiais (apdaryta) 35c.

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpes šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

SVARBUS PRANEŠIMAS NEWARK'O N. J. IR APIELINKIŲ LIETUVIAMS,

jog naujai išleista "Metraštį" L. R. K. Spandos Draugijos, galima gauti klebonijoje po No. 207 Adams St., Newark, N. J. Patartina kiekvienam jį įgyti, nes sulig jo vertės visai nebrangus. Kaina be apdarų 75c. Su apdarais \$120.

Ant pardavimo forničiai del trijų kambarių. Priežastis pardavimo išvažiuoju į kitą miestą.

P. SILEIKA,
8 Heath Place, Roxbury, Mass.

LIETUVIAI REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "DARBININKE."

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų noro.

JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

Lietuvis Daktaras **Dr. Ignotas Stankus**

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos: Nuo 9 iki 11 rito, 2-4 po pietu, 7-8 vakare.

SOKIŲ MOKYKLA.

Visokius užrubežinius ir amerikoniškus šokius mokina po No. 1140 Columbus

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adyenos: 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydo visokias ligas Priskiria Aklintus.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS meistras

ineda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorys tės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.

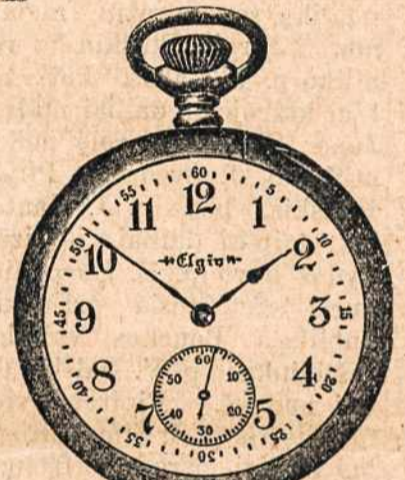
Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randa kiekvienoje grintijoje.

Jei prenumerata baigiasi, tai negaišiuodamas atnaujink.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokėsių ant lengvų išlygų. Reikalauja me agentų kiekvienam mieste su vienytų Valstijų ir Kanadoj, dėl nuosimtį duodam perkupčiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.

J. P. TUINYLA,
822 Washington St., Boston, Mass.

MYLĖTOJUI MUZIKĄ IR DAINAS.

8 lekeijos lietuviškoj kalboj išsimokinimo (notų) "Gaidų" ant visokių instrumentų, kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam mokėtum 50c. už 1 lekeiją. Knyga \$1.50, parduodu už \$1.00 tik ant trumpo laiko 3 knygos už \$2.00. Adresuokit:

G. A. BARONAS,
P. O. McKees Rocks, Pa.

LIETUVIS KRIAUGIUS.

Pasiuвам visokius drabužius

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
609 BROADWAY, Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel 602 S. B.

Parduodu Gramafonus ir geriausius Rekordus su lietuviškoms dainoms ir tt. Katalogus duodam dykai kiekvienam kuria prisiunčia už 2c. krasos ženklei.

K. Graneckas.
30 Essex St. Athol, Mass.

C. & P. Phone St. Paul 5947

Grabininkas ir Balzamuotojas

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vienatūčiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane. Ofisas

JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST., BALTIMORE, M. D.

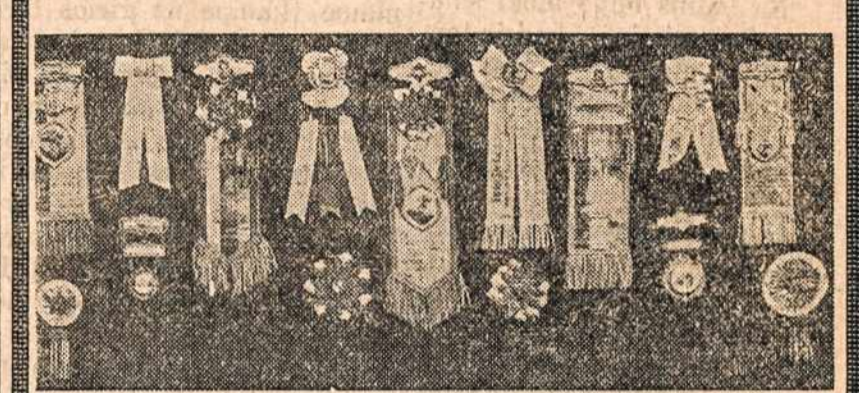
BEDARBIAMS PROGA

Šiais laikais reikalinga daug merginų ir vyrų ČEVERYKŲ dirbtuvėse. Mokanti ir nemo-kanti gali darbą gauti. Gera proga, gerą darbą išsimokinti Adresuokitė

MONTELLO EMPLOYMENT OFFICE

J. Mickevičius, savininkas.
146 Ames St. Montello, Mass.
Telefonas Brockton 1562-m

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasaulj vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gelimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisijusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

A. K. MAZALAS
84 JEFFERSON STR., HARTFORD, CONN.

ATSISAUKIMAS.

Pranas Juškevičius, pirman gyvenęs Lawrence, Mass., slapstosi dabar Rusijoje. Jisai atisaukė j vieną iš "Darbininko" sandarbininkų. Klausiasi daug rodos pasiliuosavimo dalykuose ir prašo sužinoti jo Amerikoje gyvenančio tėvo antrašą. Prano Juškevičiaus tėvas gyveno kadaise Chicagoje. O kur jis dabar gyvena, meldžiame kas žino pranešti "Darbininko" Redakcijai. Redakcija suteiks tą linksmą žinę vargstančiam jo sūnui Pranui. Juškevičiai iš Suokės parapijos, Šiaulių pav., Kauno rėdybos.

FLAIRTAS!

BUS MUZIKALIŠKA OPERETE

"Maluninkas ir Kaminakrėtis"

Muzika M. Petransko.

vaidins: lietuvių Choras Šv. Kazimiero Parap.

WORCESTER, MASS.

Aktorius chorą ir orkestrą diriguos **J. Čižauskas.**

Šis Vakaras bus Ketverge, **VASARIO 24 d. 1916.**

Pradžia 8 val. vakare, 20 Waverly St.

Siuomi širdingai užkvičiame visus atsilankyti koskaitingiausiai, pamatyti tokį puikų perstatymą kaip ši operetė!

(18-20)

(Arti lietuvių bažnyčios)
105 So. Meade Str.,

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čeverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvėj yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikėdų, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora gvarantuojama.

VYRŲ SKRYBLES VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalu, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

MŪŠŲ KAINOS ŽEMESNĖS UŽ KITŲ.

NUOŠIRDŽIAI UZPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,
877 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Geriausias Siuvėjas.

Siutus padarau ant užsakimo nuo \$20.00 ir aukščiau.

Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažiausią kainą.

S.C. LILIENSTERN,
172 State St., Boston, Mass.
(Priešais Custom House.)

Visi skaitykite ir platinkite "Darbininką"